

CULTUL EROILOR ȘI ÎNĂLȚAREA

George Lateș¹

În fiecare an, la o dată variabilă, Biserica celebrează și sărbătorește Înălțarea la/în/spre cu a Mântuitorului (anul acesta pe 25 mai). Societatea laică sau pseudocreștină își omagiază eroii prin depuneri de coroane de către autorități și afișări solemne ale politicienilor și militarilor. Cuplarea celor două evenimente nu e întâmplătoare, evenimentul public fiind înnobilit prin actul religios, mult mai semnificativ decât cel dintâi.

Pentru cititorii Buletinului Informativ Cultural facem câteva precizări, menite să lumineze sensul sărbătorii. Termenul și conceptul de erou este o invenție a lumii grecești precreștine și desemnând militarul mort de tânăr pe câmpul de luptă, apărător al cetății și implicit al țării sale. Lumea creștină a preluat ideea, a ridicat monumente impozante cu numele oștenilor morți în războaie inscripționate pe acestea. În orașele mai importante și în locul marilor bătălii s-au construit mausolee, unele adăpostind și osoare. Cimitire distincte sau comune se regăsesc în mai multe locuri din țară, acestea făcând obiectul Cultului Eroilor, instituție dependentă de Ministrul de Externe. Dacă după Primul Război Mondial statul și privații s-au îngrijit de amintirea celor decedați pe câmpul de luptă, în cazul celui de-al Doilea Război Mondial lucrurile nu mai stau atât de bine. Se fac eforturi pentru identificarea mormintelor celor căzuți la datorie, li se trece uneori și numele pe o cruce, din păcate rămășițele lor pământești sunt risipite în cimitire de la Stalingrad până în Munții Tatra. Numele lor nu figurează pe nicio cruce sau nu e imprimat pe vreun obelisc. În cimitirul Eternitatea din Galați există un mausoleu și două cimitire distincte, unul de celălalt. Ambasadele Federației Ruse și Germaniei se îngrijesc de mormintele celor așezați pentru odihnă veșnică în pământul gălățean.

Din păcate eroul și eroismul au fost compromise de politicianismul partizan. Au apărut astfel sintagme precum erou al muncii socialiste sau al revoluției, golite de orice sens înălțător, căci le lipsește esențialul- jertfa pentru patrie, dar mai bine să nu scotocim prin mizeria istoriei noastre.

Sensul creștin al Înălțării la Cer a Mântuitorului crucificat și apoi înviat se cuvine decriptat din perspectiva creștinismului cosmic al omului simplu, din cea a creștinismului dogmatic al Bisericii și din cea poetică a celui care se raportează la Evangheliile ca la niște texte metaforice. Dacă cele două creștinisme invocate percep Înălțarea ca pe un fenomen fizic, poeticienii o interpretează ca pe o realitate textuală cu valențe de poezie ce celebrează aspirația omului spre mântuire, una cu sens ascendent. De aceea crucii în forma literei T pe care a fost

---

¹ Conf.univ.dr., Universitatea Danubius din Galați

țintuit Mântuitorul i s-a adăugat brațul superior de care se sprijină capul celui răstignit. Crucile de lemn ce se așază pe morminte perpetuează ideea înălțării sufletului pentru judecata primară și cea din urmă, fibra lemnului facilitând urcarea acestuia și forma de Iisus Pantocrator cu care să se arate în fața Celui Fără Chip spre judecată. Ce șansă au avut eroii fără nume sau nume uitate la judecata primară nu știm, poate la cea din urmă să li se facă mai multă dreptate.

Până atunci, să rostim cu evlavie salutul creștin:

Hristos s-a Înălțat!